

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบการสัมภาษณ์ ผู้เก็บ และรับซื้อวัสดุเหลือใช้

วันที่ เดือน..... ปี.....

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

บริเวณที่อยู่อาศัย.....

1. ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ	1. ชาย	2. หญิง
2. อายุ.....ปี		
3. ระดับการศึกษา	1. ไม่ได้เรียนเลย	2. ต่ำกว่า ป.4
	3. เรียนจบ ป.4	4. เรียนจบ ป.6
	5. สูงกว่า ป.6 (ระบุ).....	

2. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเก็บและรับซื้อของเก่า

1. ประเภทการประกอบอาชีพ

1. เก็บของเก่า	2. ซื้อของเก่า	3. ทั้งเก็บและรับซื้อของเก่า

2. ลักษณะการประกอบอาชีพ

1. อาชีพหลัก	2. อาชีพเสริม (ประกอบอาชีพอย่างอื่นๆ อีก)
(ระบุ)..... |
|--------------|--|

3. ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ

1. น้อยกว่า 1 ปี	2. 1 - 3 ปี	3. 4 - 6 ปี
4. 7 - 9 ปี	5. 10 ปีขึ้นไป (ระบุ).....	

4. ท่านทำอาชีพได้มาก่อนอาชีพนี้

1. รับจ้าง	2. ค้าขาย	3. ว่างงาน	4. อยู่บ้านเฉยๆ
5. อื่นๆ.....			

5. เหตุผลที่หันมาประกอบอาชีพนี้
1. รายได้ดีขึ้นเมื่อเทียบกับอาชีพเดิม
 2. มีคนแนะนำ
 3. ขาดแคลนทุน ,ความรู้ในการประกอบอาชีพอื่น หางานอื่นไม่ได้
 4. อิศระ
 5. ได้รายได้เร็ว
 6. อื่นๆ.....
6. ลักษณะการทำงาน
1. ทำคนเดียว
 2. ทำกับสามี/ภรรยา/ญาติ.....คน
 3. ทำกับเพื่อน.....คน
7. ยานพาหนะที่ใช้
1. รถจักรยาน 2 ล้อ / 3 ล้อ
 2. รถเข็น
 3. ตะกร้าหาบ
 4. รถพ่วง
 5. รถยนต์
8. ในช่วงเวลา 1 อาทิตย์ ท่านนำของมาขายที่ร้านรับซื้อของเก่า ประมาณกี่ครั้ง (ระบุ).....
9. เงินทุนในการซื้อของต่อวัน
1. ไม่ใช้เลย
 2. น้อยกว่า 100 บาท
 3. 100 - 200 บาท
 4. 201 - 300 บาท
 5. มากกว่า 300 บาท (ระบุ).....
10. ท่านมีปัญหาเรื่องเงินทุนในการซื้อของหรือไม่
1. มี
 2. ไม่มี
11. ปริมาณวัสดุเหลือใช้ที่รวบรวมได้ ต่อวัน ประมาณกิโลกรัม
1. 1-100
 2. 101-200
 3. 201-300
 4. 301-400
 5. 401-500
 6. 500 ขึ้นไป
12. รายได้เฉลี่ยต่อวัน
1. 1-100
 2. 101-200
 3. 201-300
 4. 301-400
 5. 401-500
 6. 500 ขึ้นไป

13. แหล่งที่มาของวัสดุเหลือใช้ (ตอบได้มากกว่า 1)

1. ธุรกิจ / ร้านค้า	2. บ้านเรือน / หมู่บ้านจัดสรร
3. โรงงานอุตสาหกรรม	4. ริมถนน/ถังขยะ
5. กองขยะ	6. อื่นๆ.....

14. เส้นทางที่ออกไปรับซื้อบริเวณ.....

.....

15. เหตุผลที่มาส่งของร้านรับซื้อในแต่ละแห่ง

1. ใกล้บ้าน	2. สะดวก
3. ราคาดี	4. อื่นๆ.....

16. ท่านคิดว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดในการประกอบอาชีพนี้คืออะไร.....

.....

.....

17. ท่านคิดว่า ท่านมีส่วนช่วยให้เกิดการแยก / คัดเลือกขยะ หรือไม่เพียงใด

.....

.....

18. ท่านมีปัญหาสภาพอันเกิดจากการประกอบอาชีพนี้หรือไม่อย่างไร.....

.....

.....

19. ความคิดเห็นต่อการคัดแยกขยะของชุมชน

.....

.....

.....

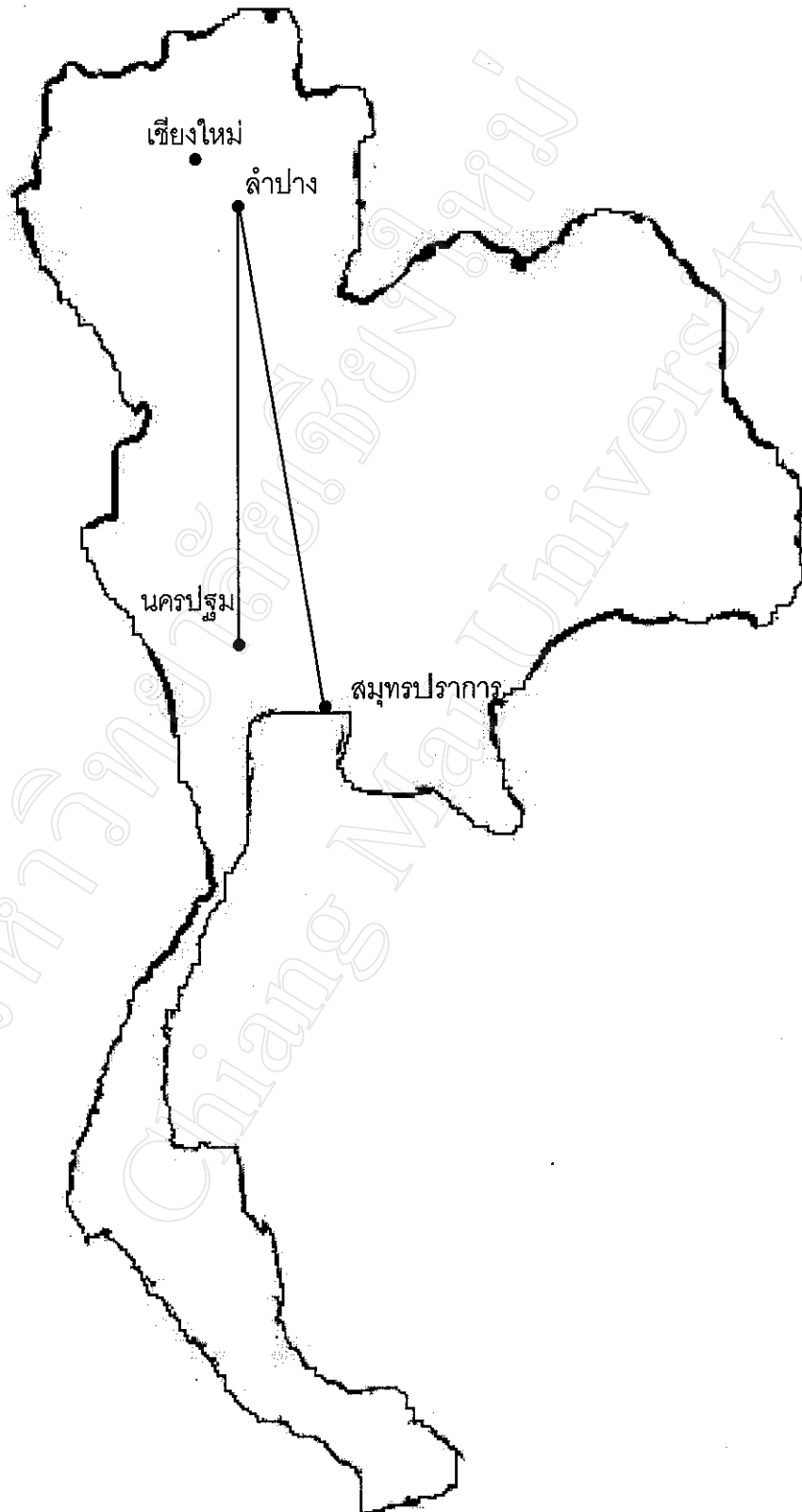
ภาคผนวก ข

แนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์ร้านรับซื้อของเก่า

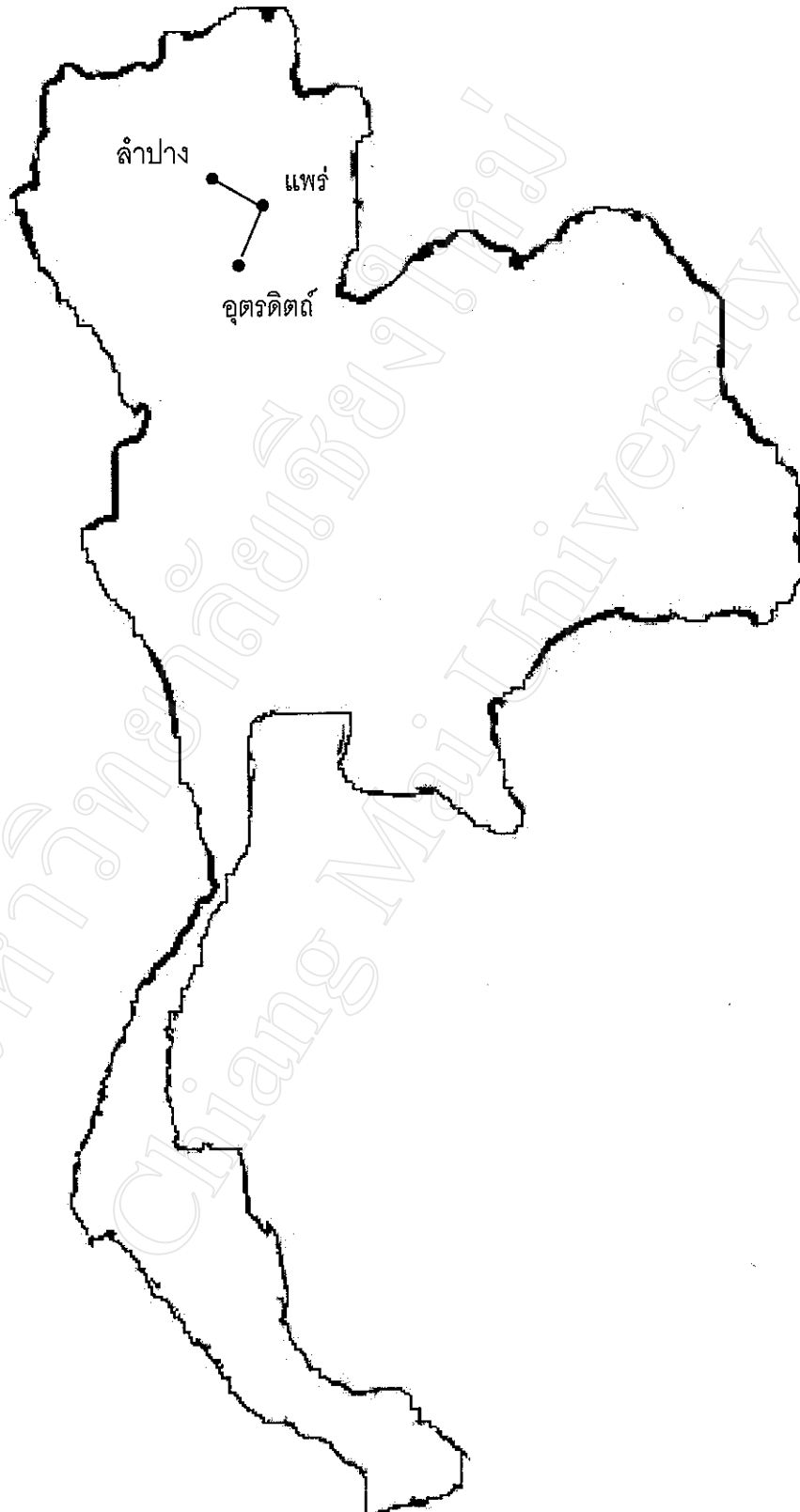
1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินการของร้าน
 - 1.1 ชื่อร้าน สถานที่ตั้ง (อยู่ในเขตเทศบาลหรือไม่)
 - 1.2 ปีที่เปิดดำเนินการ
 - 1.3 ขนาดของพื้นที่ร้าน
 - 1.4 จำนวนคนงาน / ลูกจ้าง
 - 1.5 เงินทุนหมุนเวียนต่อวัน
2. กระบวนการรวบรวม
 - 2.1 ประเภทของวัสดุเหลือใช้ที่รับซื้อ มีกี่ชนิด อะไรบ้าง โดยละเอียด
 - 2.2 ปริมาณของวัสดุเหลือใช้โดยเฉลี่ยต่ออาทิตย์
 - 2.3 ราคา วัสดุเหลือใช้ ที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงมากในปีนี้ และเพราะเหตุใด
 - 2.4 ในแต่ละวันมีลูกค้าประมาณกี่ราย เป็นรถสามล้อพ่วง รถปิ๊กอัพ คนเก็บขยะเทศบาล โรงงานหรือห้างร้านที่มาขายเอง อย่างละกี่ราย และมีการไปประมูลซื้อด้วยหรือไม่อย่างไร
 - 2.5 ใครเป็นผู้กำหนดราคาส่ง เปลี่ยนแปลงอย่างไร
 - 2.6 เทศกาลต่างๆมีความสัมพันธ์กับปริมาณของวัสดุเหลือใช้หรือไม่อย่างไร
 - 2.7 ปัญหา อุปสรรคในการรวบรวม
3. กระบวนการคัดแยก
 - 3.1 วิธีการคัดแยก ของวัสดุแต่ละประเภท
 - 3.2 วัสดุประเภทใดบ้างที่ต้องมีการลดรูป และลดอย่างไร
 - 3.3 วิธีการจัดเก็บวัสดุแต่ละประเภท
 - 3.4 ปัญหา อุปสรรคในการคัดแยกและจัดเก็บ

4. การขนส่ง /ส่งต่อวัสดุเหลือใช้
 - 4.1 แหล่งรับซื้อปลายทางของวัสดุแต่ละประเภทเป็นที่ใด ระบุเป็นประเภทของโรงงานและจังหวัด
 - 4.2 วิธีการขนส่งวัสดุแต่ละชนิด
 - 4.3 ปัญหาในการขนส่ง และส่งต่อวัสดุเหลือใช้
5. มีชุมชนใดในลำปางที่ทำการคัดแยกขยะและนำมาส่งร้านโดยตรง มีหรือไม่ และท่านมีความคิดเห็นอย่างไร
6. ในความคิดเห็นของท่าน หากมีการคัดแยกขยะอย่างเป็นระบบ จะส่งผลอย่างไรต่อร้านของท่านหรือไม่ และศักยภาพของร้านในการรองรับเป็นอย่างไร และตลาดรับซื้อจะเป็นอย่างไร
7. ท่านคิดว่าระบบการรวบรวมและคัดแยกวัสดุเหลือใช้ของชุมชนในปัจจุบันเป็นอย่างไร
8. ท่านมีปัญหาสุขภาพจากการประกอบอาชีพหรือไม่อย่างไร

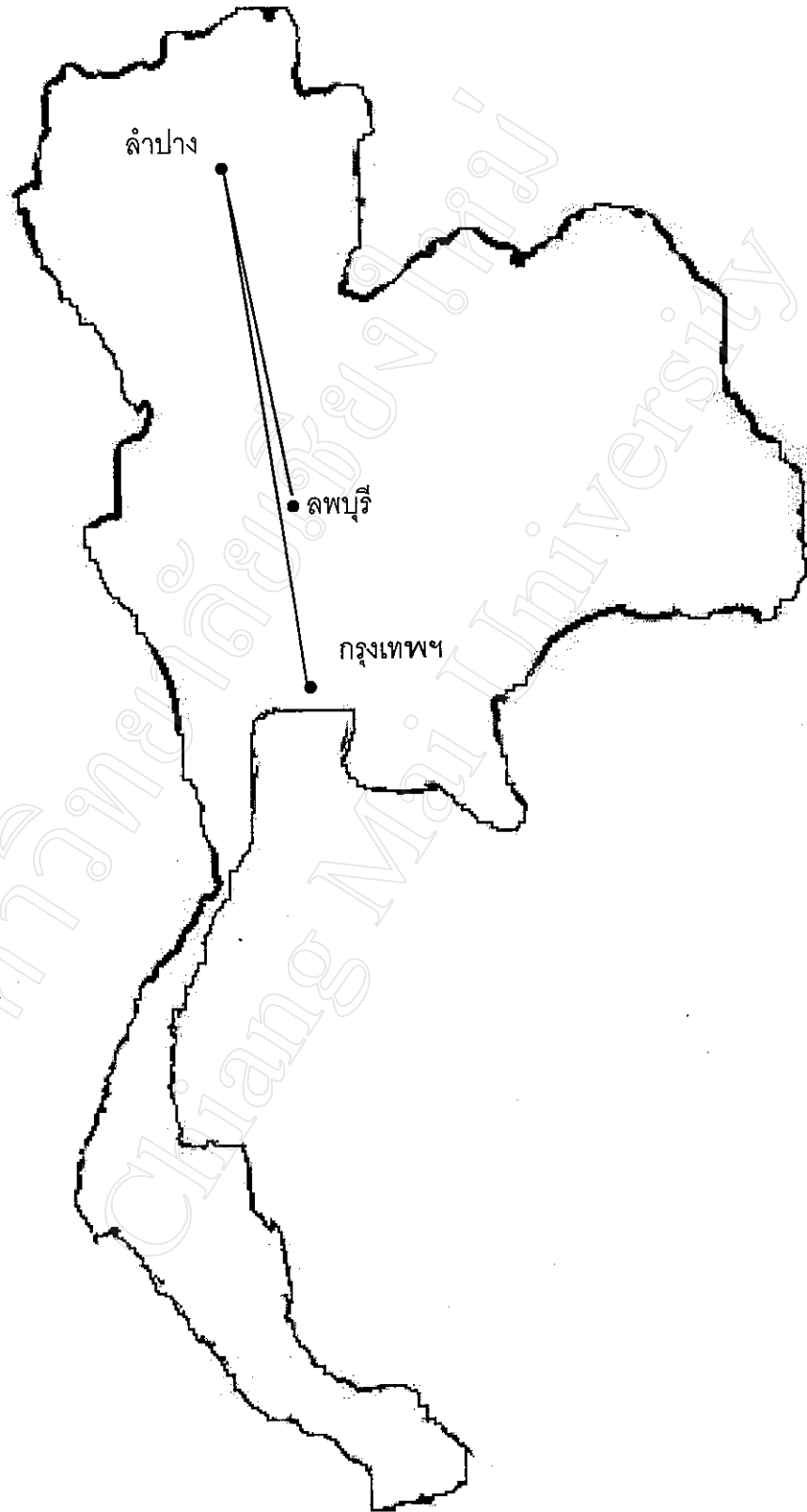
ภาคผนวก ค

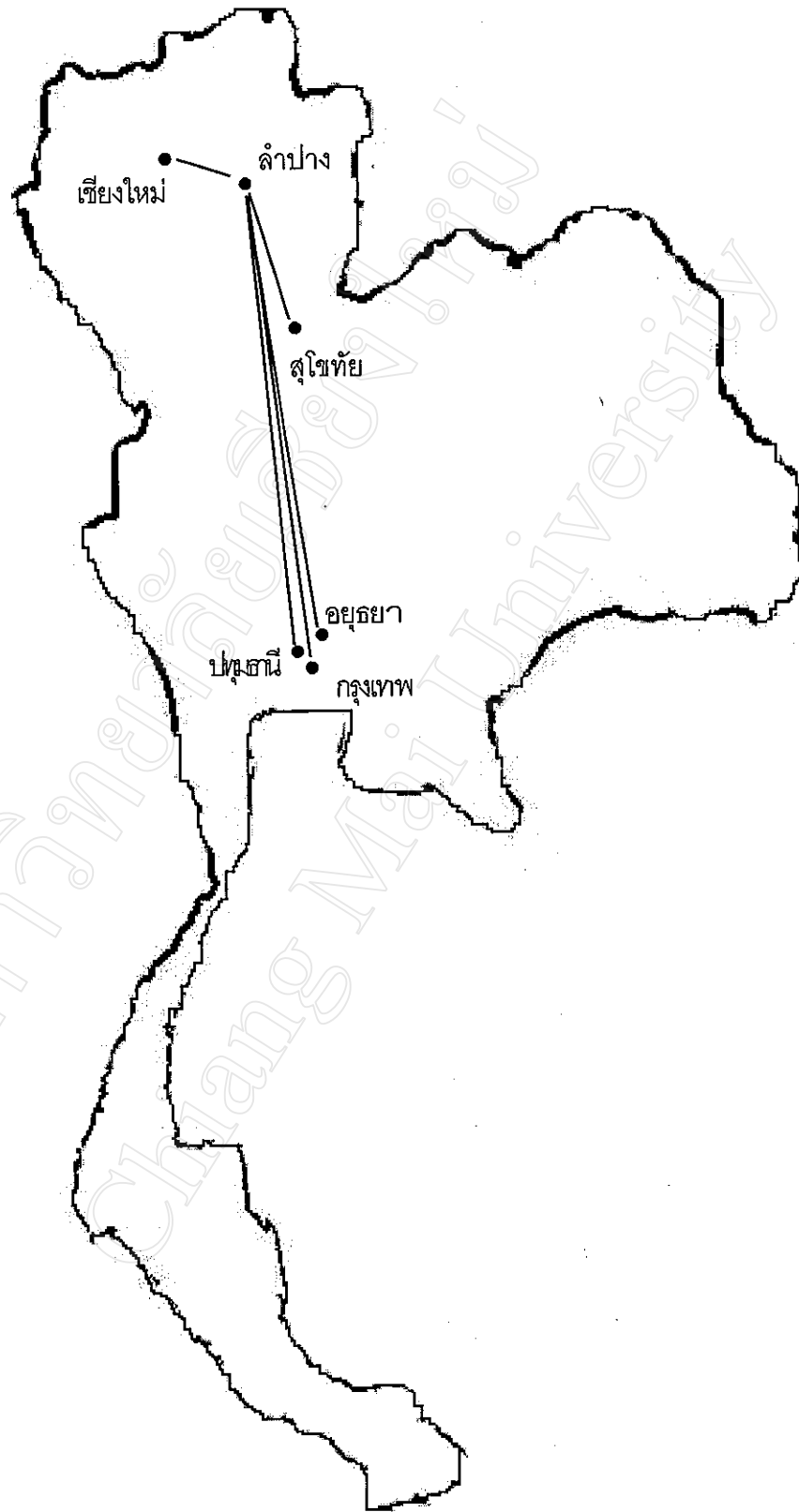
รูปที่ 12 แหล่งรับซื้อปลายทางวัสดุเหลือใช้ประเภทกระดาษ

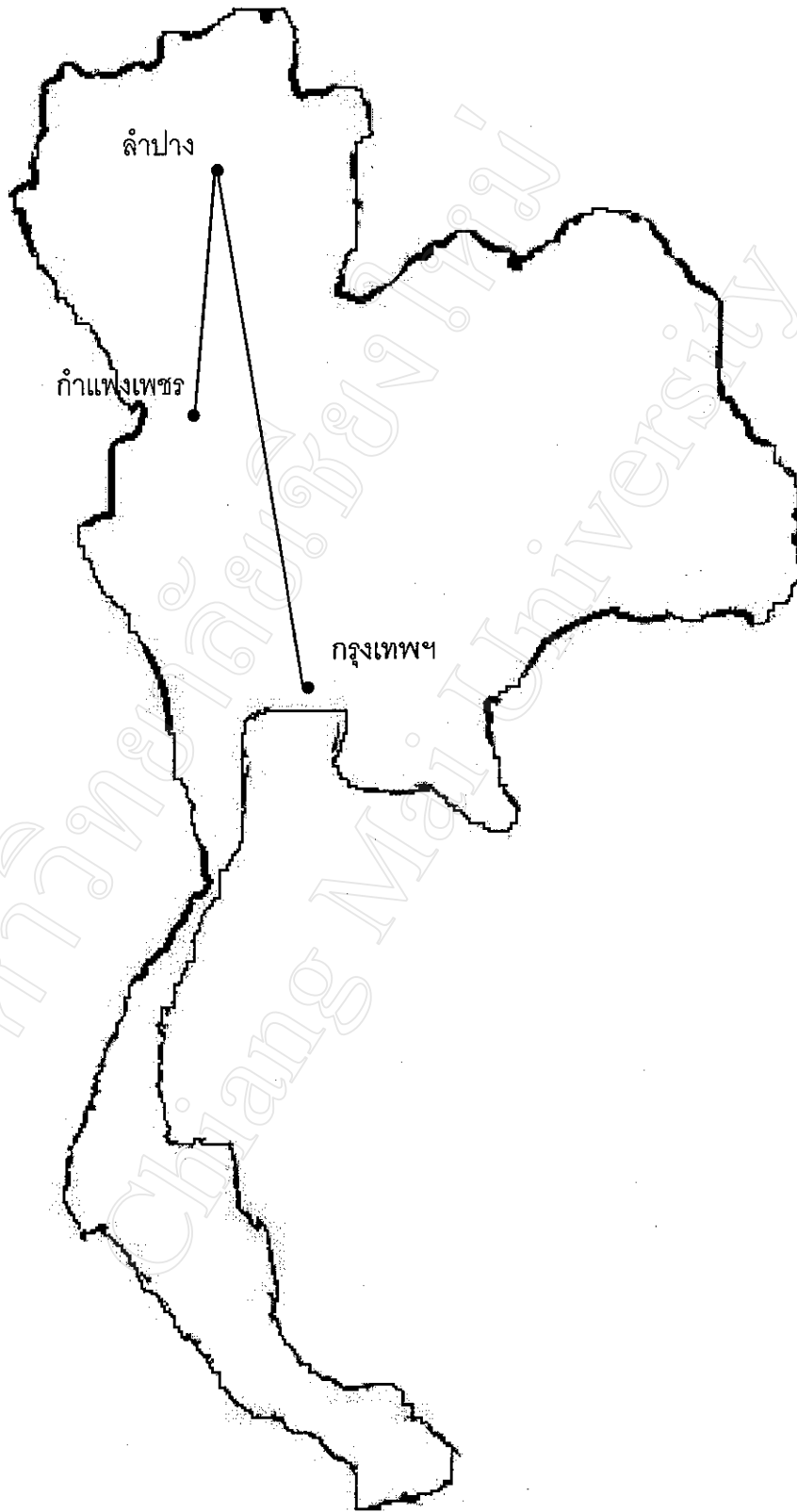
รูปที่ 13 แหล่งรับซื้อปลายทางวัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติก

รูปที่ 14 เส้นทาง การส่งต่อวัสดุเหลือใช้ประเภทเหล็ก

รูปที่ 15 แหล่งรับซื้อปลายทางวัสดุเหลือใช้ประเภททองแดง ทองเหลือง

รูปที่ 16 เส้นทาง การส่งต่อวัสดุเหลือใช้ประเภทเศษแก้ว

ภาคผนวก ง

โครงการคัดแยกมูลฝอยในชุมชนเขตเทศบาลเมืองลำปาง

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเทศบาลเมืองลำปาง เริ่มประสบปัญหาการจัดการมูลฝอยมากขึ้นทุกขณะ อันเนื่องมาจากการเพิ่มของประชากร การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของจังหวัดลำปาง ความไม่รู้ ขาดความตระหนักและจิตสำนึกในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากมูลฝอยของประชาชนในกลุ่มชุมชนก่อให้เกิดปัญหามลพิษและเหตุเดือดร้อนรำคาญที่เกิดจากมูลฝอยปีละไม่ต่ำกว่า 119 ราย เนื่องจากเทศบาลเมืองลำปางมีพื้นที่ประมาณ 22.17 ตารางกิโลเมตร ประชากรประมาณ 72,234 คน 23,678 หลังคาเรือน (2541) และเมื่อคิดรวมกับจำนวนประชากรแฝงทั้งหมด โดยการคาดการณ์ในเขตเทศบาล โดยบริษัท ทีเอ็ม คอนซัลติ้ง เอ็นจิเนียร์ จำกัดพบว่าเขตเทศบาลมีประชากรประมาณ 364,782 คน ผลิตมูลฝอยประมาณวันละ 65 ตัน และในอนาคต 20 ปีข้างหน้า ประชากรเพิ่มมากขึ้นถึงปริมาณ 500,995 คน ปริมาณมูลฝอยจะเพิ่มมากขึ้นถึงวันละประมาณ 209 ตัน โดยมีอัตราการผลิตมูลฝอยประมาณ 0.90 กิโลกรัม/คน/วัน ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาความยุ่งยากในการจัดการมูลฝอยมากขึ้นในเขตเทศบาล รวมทั้งมี การต่อต้านไม่ยอมรับในการจัดการมูลฝอยในอดีต ซึ่งขาดประสิทธิภาพในการวางแผนและการจัดการมูลฝอยที่เหมาะสม อันเนื่องมาจากมีพื้นที่กำจัดมูลฝอยเพียง 26 ไร่ ซึ่งไม่เพียงพอในการกำจัดมูลฝอย ละไม่สามารถรองรับมูลฝอยได้อีกต่อไป และอาจก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างมวลชนและส่วนราชการในอนาคตได้

ดังนั้น เทศบาลเมืองลำปาง เห็นควรเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหามูลฝอย เพื่อให้ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำปาง ลดปริมาณการผลิตมูลฝอยของตนเอง และการนำของเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ (Recycle) อีก รวมทั้งเร่งกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความตระหนัก มีจิตสำนึกรับผิดชอบในปัญหาจากมูลฝอยต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมในการดำเนินการลดปริมาณ โดยการคัดแยกมูลฝอยในชุมชนตนเอง และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนในเขตเทศบาล เกิดความอยากรู้ ความตระหนักและมีจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากขยะมูลฝอย ที่มีต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมตนเอง เกิดความรับผิดชอบในปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้ง ในการให้ความร่วมมือและประสานงานกับทางราชการ ผู้รับผิดชอบด้วยดีอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2.2 เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลเมืองลำปาง รู้จักแยกมูลฝอยก่อนทิ้ง เพื่อช่วยลดปริมาณมูลฝอยที่มีให้น้อยลง ก่อนที่เทศบาลฯ จะนำไปกำจัดและเป็นการสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักการนำกลับไปใช้ประโยชน์ (Recycle) และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และรู้จักเฝ้าระวังป้องกันมลพิษที่เกิดจากมูลฝอยในชุมชนของตนเองต่อไปในอนาคต

2.3 เพื่อให้ชุมชนในเขตเทศบาล มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยและเป็นรูปแบบตัวอย่างแก่ประชาชนและผู้พบเห็นโดยทั่วไป

2.4 เพื่อช่วยให้ชุมชนมีรายได้จากการขายมูลฝอยที่เหลือใช้แล้ว ที่นำกลับมาใช้ประโยชน์อีก (Recycle)

เป้าหมาย

อบรมผู้นำชุมชน ประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นอาสาสมัครสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลเมืองลำปาง 15 ชุมชน จำนวน 100 คน คือ

1. ชุมชนประตูตาล	9. ชุมชนบ้านดงไชย
2. ชุมชนหลังโรงเรียนเทศบาล 4	10. ชุมชนบ้านดงม่อนกระทิง
3. ชุมชนนาแก้วมเหนื่อ	11. ชุมชนกำแพงเมือง
4. ชุมชนหลังโรงเรียนมัธยมวิทยา	12. ชุมชนท่าครวน้อย
5. ชุมชนศรีเกิด	13. ชุมชนศรีชุม (ป่าไผ่)
6. ชุมชนตรอกนาสร้อย ปลายนา	14. ชุมชนพระบาท
7. ชุมชนศรีปงชัย	15. ชุมชนนาแก้วมได้
8. ชุมชนศรีบุญเรือง	

วิธีการดำเนินงาน

1. จัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติดำเนินการ
2. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำรายละเอียดและกิจกรรมการดำเนินงาน ได้แก่ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การคัดเลือกบุคลากร การจัดเตรียมเอกสาร สื่อ อุปกรณ์ สถานที่ ยานพาหนะ ฯลฯ

3. ดำเนินการอบรม ศึกษานอกสถานที่ ระหว่างวันที่ 25-26 พฤษภาคม 2541
4. สรุปและรายงานผลการอบรม
5. ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการอบรมวันที่ 25-26 พฤษภาคม 2541

สถานที่ดำเนินการ

ห้องประชุม 5 ธันวาคม ชั้น 4 อาคารกองคลัง - กองช่าง เทศบาลเมืองลำปาง

งบประมาณ

จากกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ตามโครงการแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด ปีงบประมาณ 2541 จำนวน 86,080 บาท (แปดหมื่นหกพันแปดสิบบาทถ้วน)

รายละเอียดงบประมาณรายจ่าย

หมวดค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุ

1. ผลิตสื่อเพื่อใช้เผยแพร่ความรู้ด้านการคัดแยกมูลฝอยในชุมชน
 - 1.1 ไปสเตอร์ 1 เรื่อง ขนาดตัด 4 จำนวน 1,000 แผ่น 20,000 บาท
 - 1.2 แผ่นพับให้ความรู้ จำนวน 1,000 แผ่น 5,000 บาท
 - 1.3 วีดีโอ ชุดสิ่งแวดล้อม จำนวน 20 ชุดๆ ละ 500 บาท 10,000 บาท
2. อบรมอาสาสมัครสิ่งแวดล้อม จำนวน 100 คน x 2 วัน
 - 2.1 ค่าอาหารผู้เข้าอบรม 100 คน ๆ ละ 100 บาท x 2 วัน 20,000 บาท
 - 2.2 ค่าพาหนะเหมาจ่ายคนละ 70 บาท 7,000 บาท
 - 2.3 ค่าใช้จ่ายเจ้าหน้าที่ในการอบรม 3,000 บาท
 - 2.4 ค่าวัสดุในการอบรมคนละ 30 บาท 3,000 บาท
 - 2.5 ค่ายานพาหนะศึกษาดูงาน 2 คัน ๆ ละ 8,000 บาท 16,000 บาท
 - 2.6 ค่าเบี้ยเลี้ยงติดตามผลของเจ้าหน้าที่ 5 คน ๆ ละ 108 บาท
 - รวม 2 วัน 1,080 บาท
 - 2.7 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 1,000 บาท

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- งานสุขภาพตำบลและอนามัยสิ่งแวดล้อม กองอนามัยและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองลำปาง

ผู้รับผิดชอบร่วมโครงการ

- ศูนย์อนามัยและสิ่งแวดล้อม เขต 10 ลำปาง
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. จำนวนประชากรที่ได้รับผลประโยชน์ทั้ง 15 ชุมชน ไม่น้อยกว่า 10,254 คน รวมทั้งเขตเทศบาล ไม่น้อยกว่า 65,835 คน 22,888 หลังคาเรือน

2. ผลประโยชน์ส่วนรวมที่เกิดขึ้นคือ มีอาสาสมัครสิ่งแวดล้อมประจำชุมชนทั้ง 15 ชุมชนมีความรู้เกิดความตระหนักและมีจิตสำนึกในการร่วมรับผิดชอบ แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยที่เกิดจากมูลฝอยและคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้ง รวมทั้ง เผยแพร่ความรู้แนวคิดให้แก่ประชาชนในชุมชนทำให้ร่วมดำเนินการและ แก้ไขปัญหามูลฝอยในชุมชนของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

2.1 ลดปัญหาผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากมูลฝอยในชุมชนของตนเอง เพื่อใช้พัฒนาชุมชนของตนเองได้ตลอดไป

2.2 ลดปริมาณมูลฝอยที่เทศบาลฯ จะต้องนำไปกำจัด

2.3 ทำให้ชุมชนมีรายได้จากการขายวัสดุเหลือใช้ที่แยกมาจากมูลฝอยในชุมชนของตนเองเพื่อใช้พัฒนาชุมชนของตนเองได้ตลอดไป

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นามสกุล	นางสาว จุฑารัตน์ ลิ้มปีเพญฺญ์
วัน เดือน ปีเกิด	14 สิงหาคม 2514
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี บัณฑิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประวัติการทำงาน	2536-2537 ผู้ช่วยผู้สอบบัญชี สำนักงาน ฟิท มาร์วิค สุธี 2537-ปัจจุบัน ผู้จัดการ บริษัท ไทยเจริญเซรามิค จำกัด